

UiO : Universitetet i Oslo

Sökmotorer på Internet i upphovsrättslig belysning

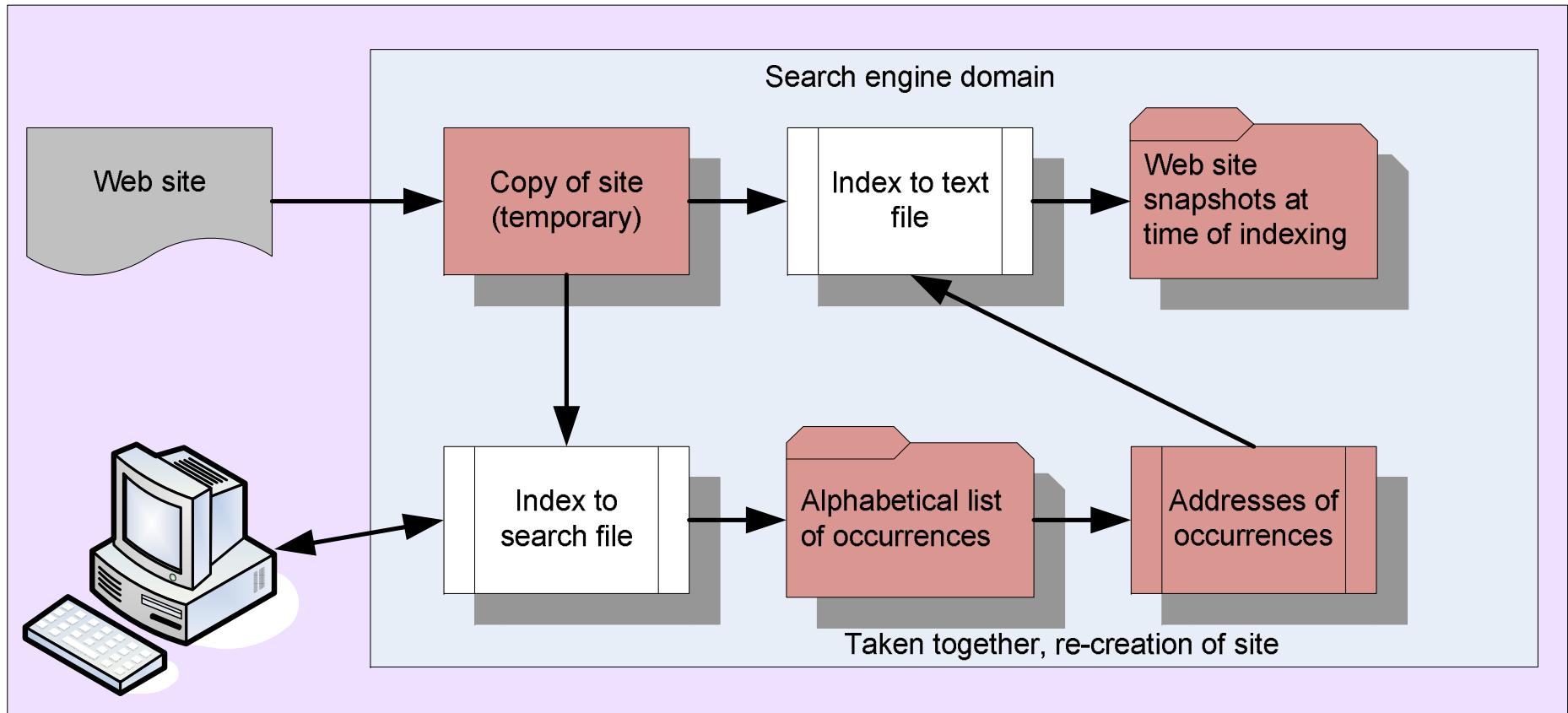
Upphovsrätten i nya miljöer, SFU 9. desember 2014

Professor Ole-Andreas Rognstad,

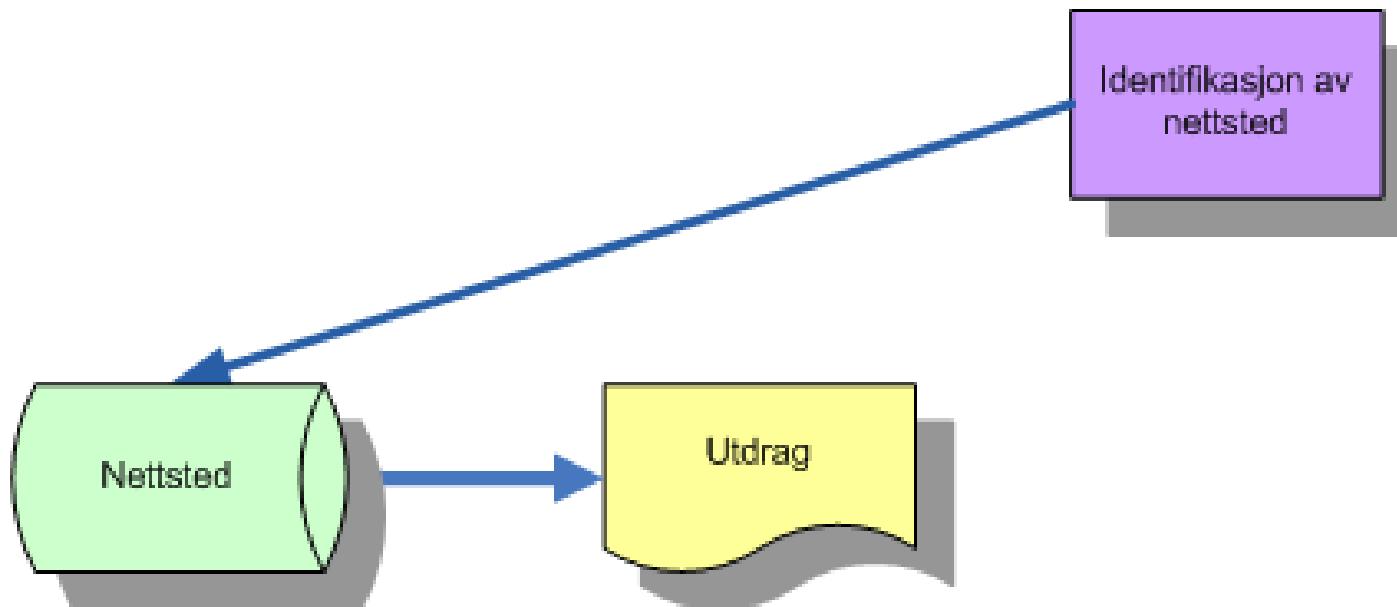

Søkemotorer og opphavsrett

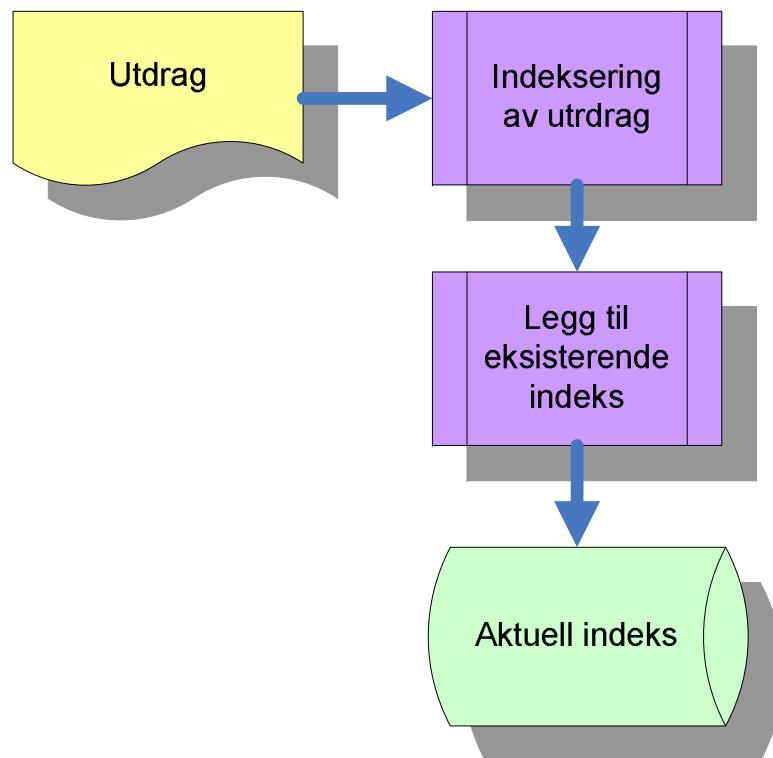
- Overordnet: Svært kompleks regulering selv om grunnsørsmålet er enkelt:
 - Skal skaperne av det innhold som er gjenstand (föremål) for behandling i søkerene kunne motsette seg bruken?

Letefasen

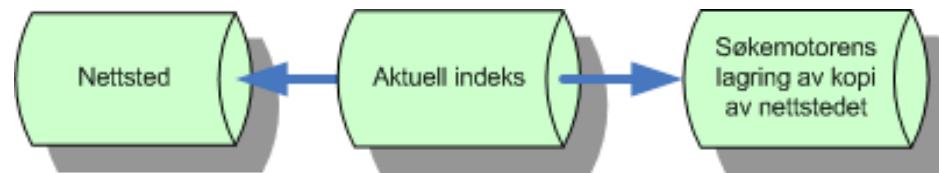

Indekseringsfasen

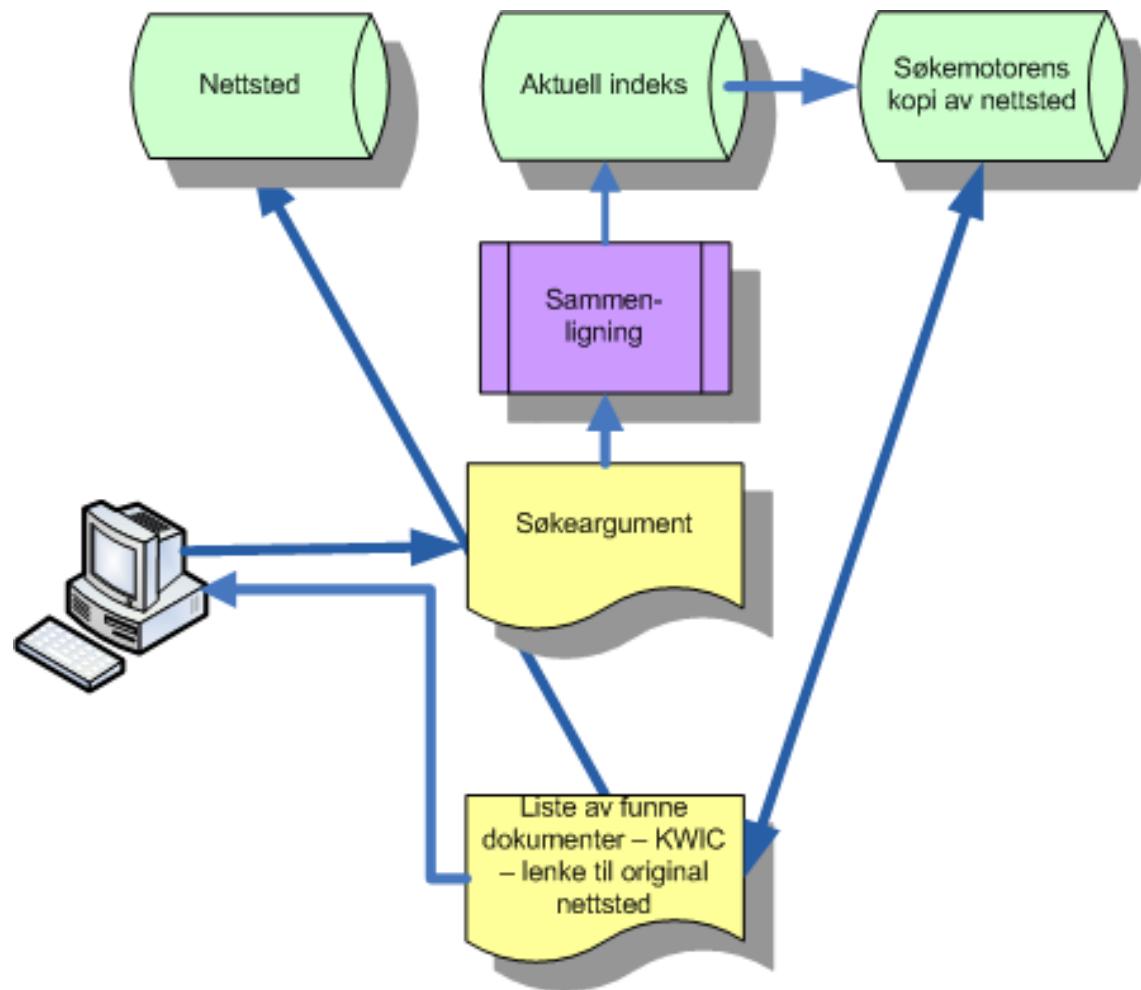

Indeks og hyperlenker

Indeksen har lenker fra søketermene til både det originale nettstedet og til søkermotorens lagring av det indekserte nettstedet, noe misvisende kalt “cache”

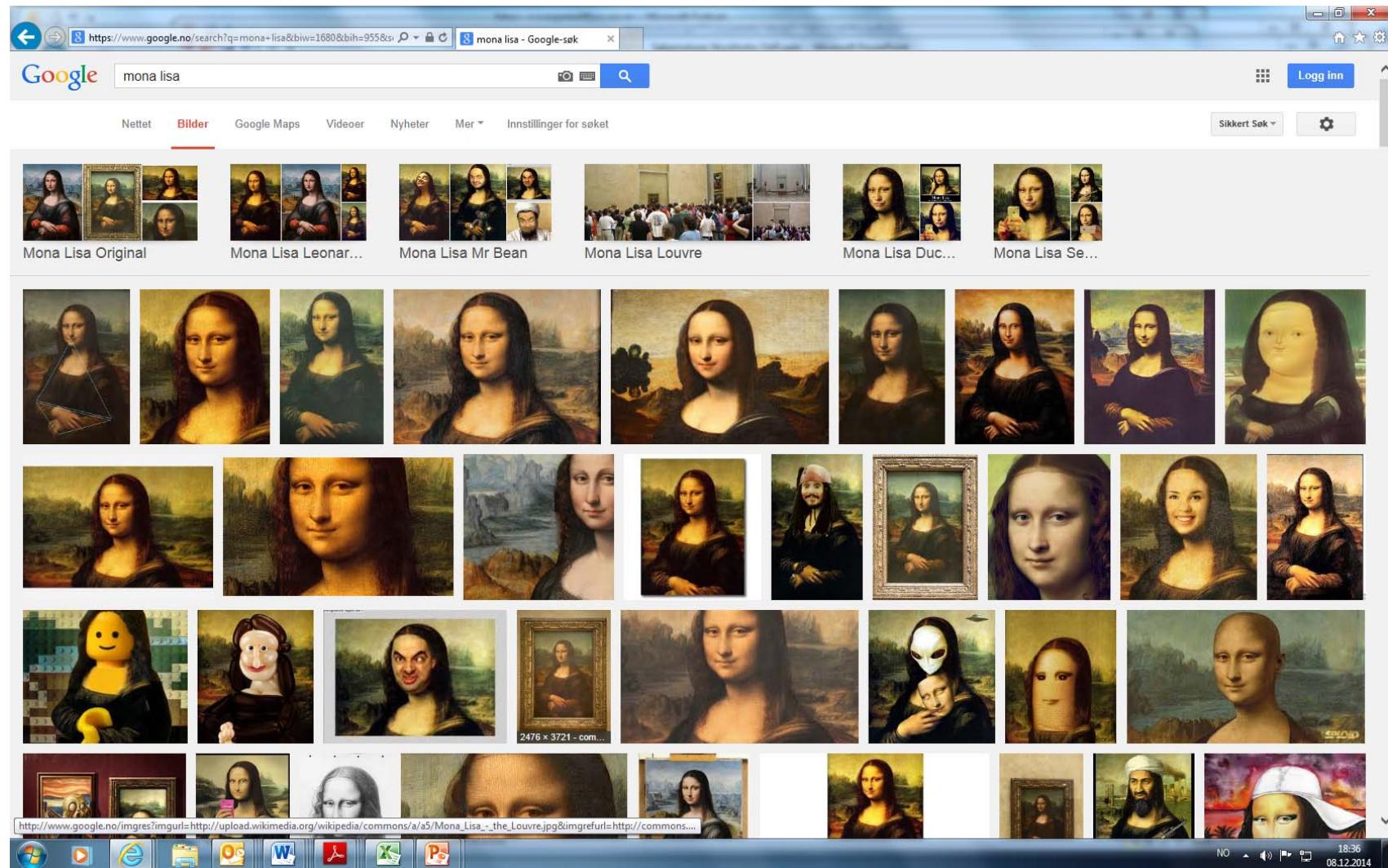
Gjenfinning av et dokument

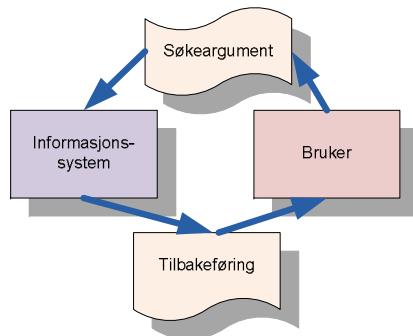
“Snippets”

The screenshot shows a Google search results page for the query "copyright norway". The results are filtered by "Nettet" (Web). The first result is a link to "Copyright Norge - oslopatent.no", which includes a snippet of text from their website: "Vi bistår i konflikter tilknyttet utnyttelse av åndsverk. Ta kontakt! Holtegaten 20, Oslo". Below this, there are several other snippets of text from various sources, such as "Norwegian Copyright Act - Kopinor", "Copyright, etc. terms in Norway - creativecommons.no", "Copyright management in Norway - Clara", "Norway: Copyright Act (Act No. 2 of May 12, 1961 relating to ...)", "Norway copyright changes hand power to rights owners", "EUROPA - Intellectual property - Your Europe", and "Norway IP: Trademarks, Patents, Industrial Designs ...". The browser interface at the top shows the URL https://www.google.no/?gws_rd=ssl#q=copyright+norway, the search term "copyright norway", and the Google logo. The bottom of the screen shows the Windows taskbar with icons for File Explorer, Task View, and other applications.

“Thumbnails”

Informasjonssystemer

- **Gjenfinningsfunksjon** – en mekanisme som velger ut dokumenter i henhold til kriterier definert i søkeargumentet.
- **Relevansfunksjon** – en egenskap som tillater brukeren raskt å ta stilling til dokumentets relevans, sammendrag eller utdrag
- **Kildefunksjon** – mulighet til å få tilgang til dokumentet i en form som tillater ønsket bruk.

Bruk av opphavsrettsbeskyttet materiale i søkemotorer I

- Eksemplarframstilling
 - Lagringer av (hele eller deler av) dokumenter i forbindelse med de forskjellige prosessene/fasene
 - URL 2, jf 11a § § . Framstillingen er lovlig hvis:
 - (i) flyktig/underordnad betydelse; (ii) integrerad och väsentlig del i en teknisk process; (iii) inte ha självständig ekonomisk betydelse; (iv) enda syftet med framställningen är att möjliggöra överföring i ett nät mellan tredje parter via en mellanhand, eller laglig användning
 - For veiledning, se EUD sak C-5/08 (Infopaq I); forente saker C-403/08 og C-429/08 (Premier League); sak C-302/10 (Infopaq II)

Bruk av opphavsrettsbeskyttet materiale i søkermotorer II

- Generering av lenker
 - Lenker som genereres av søkermotorer kan ikke betraktes annerledes enn lenker som legges manuelt
 - Faller utenfor eneretten til offentlig overføring (URL 2(3)(1) §) i den utstrekning lenkene ikke når en «ny publik», jf. sak C-466/12 (Svensson) og sak C-348/13 (BestWater)
 - Hvis innlagte begrensninger: Lenker som omgår disse vil sannsynligvis falle inn under eneretten (Svensson premiss 29)
 - Tilsvarende også sannsynligvis for lenker til ulovlig utlagt materiale

Bruk av opphavsrettsbeskyttet materiale i søkemotorer III

- «Snippets» og «thumbnails»
 - Involverer både eksemplarframstillingsretten og tilgjengeliggjøringsretten (overføringsretten)
 - «Snippets»: Har utdraget verkshøyde?
 - EUD i Infopaq I: Utdrag på 11 ord *kan* oppfylle originalitetskravet
 - «thumbnails: Emo ikke tvilsomt at det vil foreligge eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring for allmennheten
 - Mulig grunnlag 1: Sitatretten (URL 22 § , jf Infosoc art. 5(3)d) og BK art. 10(1). Emo: Nei
 - Mulig grunnlag 2: Samtykkebetrakninger, jf. Bundesgerichtshof 29/4-10 og 19/11-11 (Vorschaubilder I og II)

Bruk av opphavsrettsbeskyttet materiale i søkemotorer IV

- Behandling av ulovlig (olaglig) materiale
 - Mulig grunnlag: Ansvarsfrihetsreglene i ehandelslagen, særlig 18 § («hosting»), jf. ehandelsdirektivet art. 14
 - Ehandelslovens fortele pkt. 42: Tjenesteyterens aktivitet skal utelukkende være teknisk, automatisk og passiv
 - Passer ikke helt godt på søkemotorenes behandling av opphavsrettsbeskyttet materiale
 - Likevel: Mulig EUD vil anvende direktivets art. 14 (jf. forente saker C-236–238/08 (Google France))

Oppsummering

- Reguleringen av søkemotorers behandling av opphavsrettslig materiale er svært fragmentert, komplisert og til dels uklar
- Fire hovedelementer for å tillate virksomheten
 - (i) Unntaket for «tilfälliga» eksemplarfremstillinger i URL 11a §
 - (ii) Ny publik-kriteriet for generering av lenker
 - (iii) Samtykkebetrakninger for snippets, thumbnails og cache-lagringer
 - (iv) Ansvarsfrihetsreglene i ehandelsloven

Behov for lovregulering

- Tillate søkemotorers bruk av opphavsrettsbeskyttet materiale i den utstrekning den er nødvendig for å sikre basisfunksjonene (gjenfinning/relevans/kilde)
- Regulering av tilleggsfunksjoner?
 - Eks.: Tysk URL § 87f (tidsbegrenset enerett til tilgjengeliggjøring av presseprodukter); Spansk URL § 32(2) (tvangslisens for aggregering av «ikke ubetydelige deler av innhold i periodiske publikasjoner mv.»)
 - Sterkt kritisert: Vidtgående og uklare regler
 - Mulig alternativ: Beskyttelse mot eller kompensasjon for direkte konkurranse med rettighetshavers virksomhet?